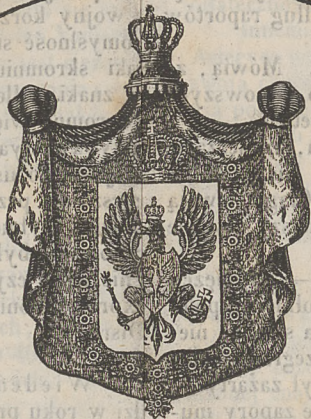

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

czwiesięcennie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Królewiec, w piątek 1. Sierpnia. — Królewiecka gazeta Hartunga zawiera depeszę z Petersburga z d. 1. Sierpnia, podług której tajny radca Buteń w nadzwyczajnej misji udaje się do sultana i obrany przewodnikiem ministerstwa rosyjskiego w Konstantynopolu. Książę Labanow Rostowski urzędować będzie przy nim, jako radca legacji, a radca stanu Argyropolos, jako pierwszy dragoman.

Paryż, w sobotę 2. Sierpnia. — Dzisiejszy Monitor ogłasza depeszę z Madrytu z d. 2. Sierpnia donoszącą, że Saragosa poddała się rządowi i jen. Dulce wszedł z wojskiem do miasta w nocy o 1 1/2 godziny tegoż dnia. Cały półwysep jest więc spokojna.

— Z Marsylii donoszą, że marszałek Pelissier przybył tam wczoraj.

Londyn, w sobotę 2. Sierpnia. — Dzisiejsza Morning Post donosi z Bolívia, że armia przeciw generałowi Cordowa spiskuje, i że w skutek obawy rewolucji nastąpiła tam stagnacja w handlu.

Potsdam, 1. Sierpnia. — Jego Kr. Mość król z małżonką swą wrócił do Sanssouci.

Potsdam, 2. Sierpnia. — Jej ces. Mość cesarzowa wdowa rosyjska, wracając z Wildbad przybyła do zamku Sanssouci.

Berlin, 3. Sierpnia. — Najj. Pan raczył nadać porucznikowi Grolmann w 7. pułku huzarów i poborcy cła Wendorfowi w Beckum w obwodzie reżencyjnym monasterskim, order orła czerwonego 4. klasy, rzecznikowi i dziełczowi dóbr p. W agener w Berlinie krzyż rycerski orderu domu królewskiego Hohenzollern, jako i szynkarzowi Chrystyanowi Hömmerich w Kolonii medal ze wstęgą za uratowanie życia. Dotychczasowy prokurator Ryll w Kościanie zamianowany został rzecznikiem obwodu sądu powiatowego w Lesznie z oznaczeniem mieszkania w Lesznie, i zarazem notaryuszem w departamencie sądu apellacyjnego w Poznaniu; również dotychczasowy sędzia powiatowy Poetsch w Poznaniu, rzecznikiem obwodu sądowego ptu krotoszyńskiego z oznaczeniem mieszkania w Krotoszynie, i notaryuszem w departamencie sądu apellacyjnego w Poznaniu.

(Kor. Cx.) O konferencyach związku celnego odbywających się w Eisenach mało co słyhać. Zajmowano się dotąd głównie obrachunkami i formalnościami. Przyjęto ugodę zawartą z wolnem miastem Bremą, przez którą uregulowane zostały stosunki przewozowe handlu państw związku celnego z zagranicą. Uгода ta ma być wkrótce ogłoszona. Brema będzie dotąd niejako portem handlowym Zollvereinu; z czasem gdy taryfa celna więcej się jeszcze zniży, aby system wolności handlowej weźmie górę, Brema przylączy się całkiem do Zollvereinu. Dotychczas prowadzi miasta hanzeatyckie udziałny handel, przez który więcej znajome i poważane są w dalekich stronach świata, niż niejedno państwo niemieckie. Handel ten jest dotąd źródłem ich bogactwa. Przylącając się do związku celnego, miasta hanzeatyckie widzą, że niechy na tej zmianie nie zyskają, że przeciwnie poniosłyby wielki uszczerbek, z miast wolnego handlu stając się miastami handlu tranzytowego. Połączenie się Zollvereinem nastąpi wtedy, gdy zasady wolnego handlu stanowią w nim przemogą. Wtedy i Meklemburgia, w podobnem położeniu będąca, nie będzie się wzbraniała połączyć z nim. Traktat Zollvereinu z Bremą będzie próbą korzyści połączenia się na podstawie dzisiejszych stosunków.

Ile dotąd wiadomo, trzema głównymi kwestyami zajmują się konferencye w Eisenach: kwestyą zniesienia cła na żelazo, którą popierają Prusy; kwestyą zniesienia cła na zboże, za którą przemawia Saksonia; i kwestyą podwyższenia cła na tytoń, którą wnosi Bawaria. Z tych dwie pierwsze, popierane głosem powszechnym, będą zapewne stosownie do wskazanej przez doświadczenie potrzeby załatwione; ostatnia, kwestya tytoniu, zawięła jeszcze ma przeciw sobie opozycyę, aby już tą razą mogła być rozstrzygnięta. Prusy są za podwyższeniem cła, i opinią swoją umotywowały w memoriale przedłożonym pełnomocnikom związku. Ale państwa dawniejszego Steuervereinu przeciwną mają opinią, i w samych Prusach nie tylko pomiędzy fabrykantami, lecz i u publiczności przyzwyczajonej do palenia tanich sygar i tytoniu już to krajowego już importowanego, wielka przeciwko rzeczonemu projektowi objawia się opozycja. Mówiono nawet, że Ameryka użyje przeciw Zollvereinowi represalii, jeżeli cło na wprowadzony tytoń będzie podwyższone. Wiadomość tę przeciwnicy tęp zbijają, że Anglia i Francja daleko większem cłem obłożyły tytoń przywzowy, a Ameryka nie uciekła się przeto przeciw nim do represalii. Wszakże fajka to nie mała potęga w Niemczech. Zmonopolizować ją, jak najprzód radzono, nie udało się; ale podatkiem obłożyć, na początek umiarkowanym, potem stopniowo zwiększającym się, to się powiedzie. Gdyby tylko

na miejsce takiego podatku zniesiono inny jaki, więcej uciążliwy. Ale to jest płonne żądanie. Nowy się należy, stary pozostanie. To dotychczas zwykła była kolęj.

O ułatwieniu stosunków handlowych pomiędzy Prusami a Królestwem Polskiem i Rosyą nie stracono tu jeszcze nadziei. Rząd pruski kazał na nowo stosunki te rozważyć i szczegółowo rozjaśnić jak powstały i jakie zmiany przechodziły. Rezultat tej pracy, złożony w osobnym memoriale wraz z uwagami i życzeniami rządu, przesłano podobno rządowi rosyjskiemu do rozpoznania. Czy z tego wywiążą się jakie układy, trudno wiedzieć. Od obecnych spodziewają się organa rządowe pomyślniejszego skutku.

Król i królowa mają się spotkać z cesarzem austriackim w Teplicach. Pierwszy dzień miesiąca Sierpnia spędzą w Pillnitz, dnia następnego będą z powrotem w Potsdamie. Księstwo Pruscy także już opuścili Anglię; książę zatrzymał się w Ostendzie dla używania kąpiel morskich, księżna udała się do Koblenz. Synowi Księcia Pruskiego towarzyszyć będzie w podróży do Moskwy generał Roth von Schreckenstein. Książę powróci zaraz po koronacji do Berlina, aby być na ślubie siostry swojej.

Umarł dnia 22. Lipca w majątku swoim pod Królewcem były minister pruski Henryk Teodor Schoen, przeżywszy lat 85. Imię jego zapisane jest w dziejach Prus obok imion Steina i Hardenberga. Starość swoją spędził w domowej zaciszy zdaleka od wypadków politycznych. Ostatnim jego głosem wydania patentu królewskiego w 1847 roku zwołującego sejm stanów połączonych. Opinia publiczna uznała Schoena jej autorem. Schoen i Stein należą do ludzi stanu, na których zasady powołują się dotąd wszyscy postępowi politycy pruscy. Dzisiejsze dążności nie zawsze z zasadami temi idą w zgodzie, niektóre bardzo daleko od nich odskoczyły.

Rosya.

Petersburg, 22. Lipca. — Ciągłe zwrócona jest tu troskliwość na poprawę marynarki, w której wielki książę Konstanty wiele rozwija działalności.

Z Warszawy donoszą, że generał Paniutyn, nowy generał wojenny gubernator objął swą posadę w Warszawie. — Książę Gorczakow namiesnik wszędzie ścisłej przestrzega sprawiedliwości i usuwa od siebie wszystkich tych, którzy za księcia Paszkiewicza piastując wszelkie urzędy dopuszczali się czynów, urzędu swego niegodnych, mianowicie urzędników poszlakowanych los ten cła spotyka.

— Ruski In w alid podaje następne szczegóły o ostatecznem opuszczeniu Krymu przez sprzymierzonych:

16. Maja oddany nam został Kinburn, a wojska francuskie które go zajmowały udały się do Konstantynopola.

31. Maja Francuzi w liczbie jednego batalionu celnych strzelców, jednej baterii i kompanii piechoty morskiej, wyszli z Eupatoryi i wsiadli na okręty, oddawszy miasto, na mocy sporządzonego w tym celu aktu, oficerowi, odkomenderowanemu przez tauryckiego gubernatora cywilnego. Stan zdrowia w mieście był zaspakajający; samo miasto do szczytu zburzone, oprócz kilku domów.

24. Czerwca sprzymierzeni opuścili Jenikale i Kercz, a komunikacya z Tamanją przywrócona została.

5. Lipca popołudniu, flota francuska z marszałkiem Pelissier i resztą wojsk odpłynęła z zatoki Kamiesz. Admiralicja Łazarewa i magazyny morskie były jeszcze zajęte przez Anglików.

12. Lipca o godz. 8 1/2 wieczorem, generał Codrington z pozostającymi w Krymie wojskami angielskimi, wsiadł na okręty w Bałakławie i odpłynął na morze.

15. Lipca, nie było już na krymskich wybrzeżach ani jednego wojennego statku cudzoziemskiego. We wszystkich punktach przez sprzymierzeńców opuszczonych przywrócony został zarząd rosyjski.

Francya.

Paryż, 29. Lipca. — Do Nordu piszą: Marszałek Narvaez zaraz po powrocie do Paryża miał długą konferencyę z dawniejszymi ministrami Maryi Krystyny i udzielił sprawozdanie nad wypadkami, jakie otrzymał był o stanie rzeczy w Hiszpanii. Sprawozdanie to nie jest wcale pocieszającym ani dla Narvaeza ani dla przyjaciół jego. Położenie królowej Izabelli skreślają jako nader niebezpieczne, gdyby O'Donnell upadł.

Paryż, 30. Lipca. — Ciągłe wpływają składki na dotkniętych powodzią. Lord mayor z Dublina przysłał jako drugą składkę na ten cel 12,621 fr. i vicekonsul z Janiny 1785 franków; ogólna suma składek wynosi 8,001,119 fr.

— Przybył tu wczoraj rosyjski generał artylerji, hrabia Gorczakow, brat naczelnego wodza i dyplomaty; odwiedził zaraz szkołę politechniczną.

Paryż, 31. Lipca. — Wedle Constitutionella przybędzie cesarz d. 4. Sierpnia.

— Depesza z Marsylii z 31. Lipca donosi: Kuryer głosi, że marszałek Pellissier przybył do Bastii w Korsyce; jutro po południu o 5ej godzinie ma tu przybyć. Wczoraj zawitało do portu naszego 45 żołem obciążonych okrętów, dziś nowych odpłynęło 25. — W Barcelonie rozstrzelano podług raportów z 29. Lipca, 17 morderców.

— Twierdzą tu, że wzięcie Saragossy lada chwilę nastąpi. Mówią, że rząd hiszpański, a to z rady tutejszego gabinetu ogłosi pamiętnik o najnowszych wypadkach w Madrycie, aby je przedstawić w prawdziwym świetle.

— Rosya podobno istotnie nie chce wydać wysp węzowych, zamierzając Portę w inny sposób wynagrodzić. — Lord Hovden odszedł do Hiszpanii. — Sądzą, że poseł angielski naprzód wystąpi do Saragossy. — Ciągłe trwają ruchy wojska ku granicy hiszpańskiej, ztąd widać, że rząd tutejszy jest nie bez obawy.

(Kor. Cz.) Paryż, 24. Lipca. — W Madrycie bój ustał — zwycięzcy obliczają swe straty — 6 oficerów zabitych, 19 rannych, 32 żołnierzy poległo w boju, 202 zaniesiono do szpitalów. Ile ofiar poniosła druga strona, niełatwo się dowiemy, bo nikt nie tworzył listy ochotników, a po przegranej tylko nieszczęśliwe rodziny cicho opłakiwać będą poległych. Bój był zażarty — strzelano do barykad rozpalonych kulami — żeby obejść stawiane zapory musiano przebijać domy, robić podkopy jak przy braniu twierdzy. Mieszkańcy niemający udziału w walce chronili się do sklepów. Trudno tedy wierzyć, aby straty w wojsku tak były małe, i niepodobna dawać charakteru daleko ogólniejszemu powstaniu, które i po innych prowincjach Hiszpanii przybrało nie mniej groźną postawę; — w Barcelonie przez dni trzy walka trwała i 21. Lipca jeszcze nie było jej końca, Girona, Junqueres, Murcja w powstaniu. Co się dzieje w Saragossie dotąd niewiadomo. Podług jednych wszystkie siły progresistów tam skoncentrowane, mogą zachwiać zwycięstwo O'Donnella, podług drugich generał Falcon z 3000 żołnierza miał iść ku Madrytowi, cofnął się potem i zdał dowództwo. Wojska stojące w Nawarze, w Burgos, skierowano ku Saragossie dokąd i generał Dulce z Madrytu i brygadyer O'Donnell pospiesznie dążą. Zdaje się jednak, że ostatecznie zwycięstwo zostanie na stronie O'Donnella — programat przyszłych rządów ogłoszony — zaręczenie dane że kara śmierci za przestępstwa polityczne zostanie uchylona. Na teraz jak zazwyczaj to bywa głównym zatrudnieniem jest zmiana w administracji, dawni ustępują miejsca nowym, nim ci przybyśże znowu niezostaną powołani do ustąpienia innym, na co w Hiszpanii długo czekać nie trzeba. Podług dziennika marsylskiego le Sémaphore 37 pułk liniowy wyruszył do Montpellier z kąd będące tam wojsko poszło ku granicom Hiszpanii. Mimo zaręczeń Constitutionella, zdaje się, że rząd francuski zgromadzi tam około 20,000 żołnierza.

Gdyby nie wypadki hiszpańskie nie byłoby o czém pisać — taki brak zupełny nowin politycznych. Meksyk z Hiszpanią się pogodził. Wielkim krokiem do zgody idą spory Anglii z Ameryką i jest nadzieja, że rychło doczekamy się choćby dnia jednego, w którym ani jeden wystrzał karabinowy na całej kuli ziemskiej nie da się usłyszeć. Jeżeli ta przepowiednia się ziści warto byłoby wszędzie zapalić ognie wesela.

Kto Luwr zwiedzał, pewno pamięta obraz Girodet przedstawiający potop. Cała rodzina z 4ch pokoleń szuka ratunku przed wzbierającymi wodami. Starzec, młodzieniec i dziatwa uciepieni za ręce i nogi dorosłego męża wiszą nad wodami, ręka ostatniego trzyma za gałąź drzewa, jedyna, ostatnia ucieczka — w tém gałęzi łamie się pod ciężarem i malarz w tej stanowczej chwili rysuje rozpacz nieszczęśliwych. Ile razy przyszło mi oglądać to malowidło, nie mogłem się obronić od surowego sądu, zdawało mi się widzieć przesadę i zaczepienie kilku ludzi na gałęzi bardzo nienaturalne. Tymczasem zdarzył się w jednej wsi (Avoine) departamentu Indre et Loire wypadek usprawiedliwiający w wielkiej części pojęcie artysty. Niejaki Rosier pracujący przy drodze publicznej, miał żonę i dwoje dzieci. Wszyscy wyszli z domu, on do swej roboty tłuczenia kamieni, żona prac bieliznę tuż obok drogi w kanale, a dzieci bawiły się nieopodal; w tem mały czteroletni synek wpada do wody, na krzyk siostry siedmioletniej matka rzuca się w głębinę 4 przeszło metrów, porzuca swe dziecko, ale wynurzyć się z niem nad powierzchnią wody niezdolna. Nadbiega ojciec, po dwakroć zanurza się bezskutecznie, za trzecim razem chwytając suknię żony i widzi w jej objęciach malutkiego synka, już z niem wypływał ku brzegu, kiedy suknią żony rozdarta się, a ta idąc w głąb schwyciła za kolana męża i razem wszyscy troje poszli na dno. Dziewczyna z rozpacz krzyczała bezustannie stojąc nad kanałem, pracujący w polu rolnik Hubert Allon nadbiegł z grabiami, zanurzył je do wody i szczęśliwym trafem za włosy ujął nieszczęśliwą i powoli ciągnąc ku brzegu wydostał wszystkich troje — ona trzymała się zawsze nóg mężowskich, a w objęciach ojca było dziecko. Po kilkogodzinnem staraniu wszyscy odzyskali zmysły i wrócili do domu.

W dzień imienin cesarskich p. Alfred Rousiot puści się balonem nadwyczajnego rozmiaru. Wysokość jego 33 metry, średnica 21. Sieć sznurowa waży przeszło 4000 kilogramów. Do łodzi może przyjąć 20 osób, żeby się ponieść, potrzebuje 5400 metrów gazu, a 75 ludzi zaledwie zdoła go utrzymać w chwili podlotu. Balon ma imię Napoleon. Widzieliśmy tu różnej formy balony; w kształcie elipsy, wieloryba, ptaka, ale ile razy chciano obszerniejsze temu nadpowietrznemu latawcowi nadać rozmiary, zawsze skończyło się na tem, że osiadł na ziemi.

Ojciec s. polecił skończenie pomnika dla Torkwata Tassa, którego budowa dawno rozpoczęta w kościele s. Onufrego w Rzymie. Dotąd niewiadoma decyzja cesarska względem pomnika na cześć poległych w Krymie. Anglicy swoim dawno już wystawili w Sydenham.

Z procesu przed policją poprawczą dowiedzieliśmy się nie o tem, że mleko rozbijała wodą, bo o tem wszyscy z dawną wiedzą, ale że istniała w la Chapelle St. Denis kompania pod firmą Schram i Spółki, a nazwą »Towarzystwa połączonych dążeń«, która na wielką stopę uorganizowała była tę mieszaninę mleka i wody. Inne towarzystwo fabrykuje nowy węgiel, który nazywa »miejskim«. Kiedy dawny kosztuje fr. 8 50, ten tylko płaci się 4 50 za 100 funtów. Kompania rozesała po 4 funty wszystkim odzwierciętym paryżkim bezpłatnie, aby spóbowawszy naprzód sami polecali go wszystkim mieszkańcom.

Anglia.

London, 26. Lipca. — W dzisiejszej Times czytamy: Dopiero co zakończona sesja, była obita w spory a biedna w prawa, na wielkie rzuciła się zeczy, ale żadnych nie dokonała. Sesja była świadkiem przyjsia z wojny o pokój, ale tego zaświadczyć nie może abyśmy z nauk płynących wojny korzystać, lub do potrzeb pokoju zastósować się mieli. Za każdą omyślność stawi ci odpowiednią klęskę — każdą klęskę nawzajem nagradzał jak skromniutki sukces. — Strata, zmienność losu dała się i rządowi w znaki. Ilekroć rząd bezpośrednio był zaatakowany, znalazł poparcie ogromną większość po sobie, ale za to poniósł cały szereg drobnych klęsk przy kwestjach podrzędnych, ale musiał poświęcić wszystkie prawie swe projekta do ustaw. I opozycja nie ma się co chwalić swymi tryumfami, a, co gorsza niż przegłosowanie, wpadła w zupełne rozprężenie, które się prawie odzień wybuchającami objawiało niesnaskami i kłótniami. — Stronnictwo Towsów nie było nigdy potężne inteligencją, ale była w niem pewna karność nie wiem czy jest gdzie czereda bardziej rozpasana i dziksza nad stronnictwo xprotekeyonistowskie, exprotestanckie, którego imiennym przywódcą jest Disraeli.

Austria.

Wiedeń, 29. Lipca. — Towarzystwo gospodarskie w Wiedniu obchodzi w roku przyszłym 50letnią rocznicę założenia swego. Z tego powodu zamierza ono uczcić ją wystawą płodów krajowych gospodarskich. Wzywając pań gospodarzy z całego państwa austriackiego przyrzeka wieloliczne nagrody dla tych, którzy się odznaczyli w gospodarstwie i złożą na to dowody na wystawie.

— W Petersburgu nieustannie starają się o zjednanie sobie w Księstwach Naddunajskich wpływu, i nieszczędzą środków dla pozyskania sympatii ludności tamtejszej już toż przez rozdawanie między bojarów orderów, już też przez popieranie projektu połączenia tych dwóch Księstw w jedno.

Hiszpania.

Do Independance belge piszą z Madrytu z 25. Lipca: Prócz wielu artylerji obłężniczej wysłał rząd wielkie masy materiału wojennego do Saragossy. Zdaje się, że generał Marquesi, generał-kapitan Nawarry udając się z dwoma batalionami liniowymi i wielkim oddziałem jazdy ku Saragossie, napotkał niedaleko Huesca na hufiec powstańców i po kilkogodzinnym utarczce zniewolony był cofnąć się spieszenie. Na pieniądze nie zbywa powstańcom, kapitalista w Saragossie pożyczył juncie rewolucyjnej 9,000,000 realów. Liczą uzbrojoną milicją w Saragossie na 30,000 łącznie z ochotnikami i góralami okolicznymi. Powstańcy z Barcelony, wypędzeni ztąd, schronili się w najbliższych górach i w Gracyi, gdzie mogą znaczne wojska w szachu trzymać. Podług listów prywatnych chcą oni podobno połączyć się z Saragossą i Teruelem. Wiadomość, jakoby Puros albo ultraprogręsiści poddali się do dyspozycji O'Donnellowi, jest fałszywą. — Niezmierny majątek kardynała arcybiskupa z Toledo, który summy przeznaczone na pensję dla księży całego kraju obrócił na wzniecenie wiadomych ruchów w Valladolid, obłożony został aresztem. — Królowa obchodziła wczoraj dzień imienin matki swjej z taką okazałością, jakiej od dwóch lat tu nie widziano. Z tego wnoszą, że Krystyna mimo oporu O'Donnella wróci do kraju.

W innej korespondencji z Madrytu pod tą samą datą donoszą: Rozdają w wielkich ilościach proklamacye po ulicach, powołujące lud na nowo do broni, i zachęcające żołnierzy do dezercji i dołączenia się z powstańcami w Saragossie, przyrzekając całkowite uwolnienie od wojska. Tworzą tu pułk ochotników z 800 ludzi przeznaczony do Aragonii. Z Aragonii schroniło się wiele familij do prowincji baskijskich, nie mających żadnego udziału w ruchach, z kąd rząd mógł wyprowadzić całą załogę przeciw powstańcom w Saragossie. Cholera zmniejsza się w Sewilli; w Xeres zaś, Kadyxie i innych miastach na południu nie zdaje się ustawać.

Z Madrytu pod dniem 26. Lipca piszą: W Saragossie trwa jeszcze pięciodniowe zawieszenie broni. Generałowie Dulce i Echague stoją blisko miasta i mają dosyć czasu, gdyby się nad spodziewanie miasto poddać nie chciało, do rozłożenia dział obłężniczych. Co się w Saragossie dzieje, nie nie wiemy. Gazeta madrycka podaje rozmaite wiadomości z prowincji, prócz odsunięcia generała kapitana z Galicji Ruiz i zamianowania podsekretarza państwa spraw wewnętrznych pana Gil de Jarate. Malaga powstała, gdy na czele powstania stanął gubernator cywilny pan Velo. Batalion pułku z Aragonii i największa część artylerji cofnęły się do zamku w Gibraltarze. Karabiniery z Malagi odeszli do Granady, nie chcąc się złączyć z juntą. Przeciw Teruel wysłano wielki oddział wojska. W Sewilli wszczęły się niespokojności 23. Lipca przy rogatce, pomimo tego, że milicją rozbrojono.

— Monitor ogłasza następującą depeszę francuskiego konsula generalnego z Barcelony pod d. 29. Lipca: Ciągłe panuje ład i porządek w Barcelonie. Cała Katalonia jest w mocy wojsk królowej. Gwardya narodowa z Girony jako i z innych miejsc składając bron, rozchodzą się i wracają do swych domów. — Prócz tego zawiera Monitor z Madrytu następujące wiadomości z d. 29. Lipca, które, jak twierdzi, przez prywatne depesze telegraficzne do Paryża nadeszły: Wszystkie prowincje Hiszpanii, okrom Saragossy, uznają władzę rządu. Opór, który stawiali niektóre miejsca w środku i na wschodzie Hiszpanii, trwał tyle tylko czasu, ile trzeba było do usunięcia faktycznych pomyłek, następczących powstańcom nadzieję rezultatu. Rozbrojenie milicji nastąpiło już wszędzie i wojsko pokazuje się wszędzie dzielne i uległe. Rząd zajmuje się usunięciem z posad władz słabych i niedbałych bez względu na stronnictwo do których należą. Królowa domaga się jednności i działania skrzętnego we wszystkich gałęziach publicznej administracji. Korespondencje pism francuskich są w ogóle niedokładne, i to, co mówią o sile powstańców w Saragossie, traci zbyt przesadą, równie nieusadnionemi są wieści rozsiane o mniemanej niezgodzie powstańców w łonie gabinetu. Madryt jest całkiem spokojnym. Wojska generałów Dulce i Echague są przed Saragossą. Większa część mieszkańców miasta tego chce się poddać. Mniejszość rozjątrzona, nalezająca do najniższych warstw towarzystwa, chce doświadczyć oporu. Rząd przedewszystkiem stara się zachować publiczny porządek. Marszałek spokojnie siedzi w Madrycie i wcale go niepokojono.

— Debaty mówią między innemi w artykule przysłanym: Co się w Hiszpanii wydarzyło, nie jest ani rewolucją ani kontrarewolucją; jest to raczej

tryumf powagi królewskiej pełniący przywileje konstytucyjną zawarowane. Wybór królowej padł na O'Donnella; mógłby być pasdż na Espartera. Gdyby się to było stało, tedy jest rzeczą prawdopodobną, nawet pewną, że stronnictwa rewolucyjne przyklasnęłyby postanowieniom królowej. Korespondenci nasi madryccy największy kładą na to przycisk, że jeżeli nowe ministerstwo od czasu utworzenia swego, używało gatunku dyktatury, to stało się tylko, że okropne położenie, w jakim się znajdowało, wkładało nań ten konieczny obowiązek; dodają oni, że władza ta nieograniczona dla ministrów jest ciężarem, że wszyscy pragną, otrząsnąć się z niej i poddać się co do postępowania swego sądowi prawnie ustanowionej reprezentacji narodowej. Nie wątpią także nasi korespondenci, że ministerstwo hiszpańskie, okazawszy się w walce tak energicznym, użyje zwycięstwa swego z umiarkowaniem, które w takim razie jest mądrością i zręcznością.

Grecya.

Ateny, 19. Lipca. — Dwa greckie okręty z kilkuset żołnierzami, tak nazwanymi ochotnikami greckimi, którzy walczyli w Krymie, zawinęły wczoraj w porcie Pyraeusz, i żądały wolnego wstępu na ziemię grecką. Rząd grecki nie miał wielkiej ochoty przyjmować pocztu ludzi uzbrojonych, odwykłych i niechętnych do pracy, zwłaszcza, że między temi 700 tylko 40 byli rodowici Grecy. Naprzód odszedł okręt z portu do dozoru ich, to samo uczynił także okręt francuski; potem nastąpiło ogólne rozbrojenie, ułożono spis względem wysiedlenia ojczyzny każdego przybysza. Koniec wszelkich czynności był ten, że 40 osób wysłano do wysp, miejsca ich urodzenia, a resztę 660 napowrót do Odessy, opatrzywszy ich w potrzebny żywności zapas.

Turecja.

Generał Codrington opuścił 21. m. b. Konstantynopol, i chciał odwiedzić Ateny.

— Przez pożar w Salonice 200 ludzi utraciło życie a 600 mocno pozostało uszkodzonych. Szkodę rządzoną liczą na 150 milionów piastrow.

— Marszałek Pellissier przybył do Malty przyjmowany nader świetnie przez władze angielskie.

— W Bulgarii, podobnie jak we wszystkich prowincjach państwa otomańskiego, hatyhumaun obudza ważne niespokojności i obawy. Cała okolica, przez którą przechodzą góry Balkanu, jest w nadzwyczajnem wzburzeniu. Oprócz fanatyzmu muzułmańskiego, wpływ uciskający wywierany przez duchowieństwo fanaryockie, może spowodować jaki wybuch. Duchowieństwo to zawsze było uważane za nieubłagane nieprzyjaciela narodowości słowiańskiej. Szczególnie metropolita nowowierców w Ternawie, dawniej stolicy Bulgarii, wzbudził zaciętą nienawiść Słowian; aby uniknąć ich zemsty, schronił się on, jak mówią, do Konstantynopola. Zastępuje go inni z góry Athos, nazwiskiem Hilarion; jest to człowiek bardzo uczciwy, ale bardzo słabego charakteru.

Ameryka.

Spór z Anglią. (Dokończenie.) — Zapewne w sprzeczności z tą mową Claytona znajduje się depesza Cramptona, wystosowana do lorda Clarendona pod dniem 21. Marca 1853 r. i umieszczona w księdze niebieskiej pod nr. 157, a która tak brzmi: „Oświadczenie pana Claytona, jakie dał w końcu mowy swojej (w Marcu 1853 r.) obejmuje obok innych niesprawiedliwych przypuszczeń o zamysłach rządu angielskiego względem centralnej Ameryki, jego własne tłumaczenie artykułu 1., które zostaje w sprzeczności z naturalnym jego sensem, w jakim go także rząd J. M. rozumiął. Pan Clayton wyznał mi się też wśród rozmowy, że nie wiadomo, jako sir Henry Bulwer nie był z nim jednego zdania co do praktycznego zestosowania zobowiązania w mowie będącego.”

Nie wiadomo, czy rząd angielski, na zbiecie publicznych oświadczeń Claytona, użyje powyższej depeszy swego posła amerykańskiego, byłaby to bowiem broń dwusieczna. Bo jeżeli prawda jest, co Crampton w swem doniesieniu utrzymuje, natenczas cały traktat 1850 r. byłby nie ważny, jak skoro strony traktujące same przyznawają, że każda inaczej artykuły tego traktatu rozumiała. Dzisiejszy prezydent Pierce chce też unieważnienia traktatu i zawarcia nowego, lecz rząd angielski chciał: by się przy dawnym, jako dla siebie dogodniejszym, utrzymać.

Dowód przez Claytona przytoczony, jakkolwiek moralnie jest ważny, w dyplomatycznych układach nie będzie miał znaczenia, albowiem zachodzi pytanie, którego Anglia na swą niekorzyść rozwiązać nie będzie chciała, a żali to ma i może obowiązywać mocarstwa ratyfikujące traktat, co ich pełnomocnicy w prywatnych listach do siebie, pod względem układu artykułów ułożyli, a o czem rządy właściwe urzędowo zawiadomione nie zostały. List Claytona może być dowodem, że Bulwer tak rzeczy rozumiał, jak Clayton utrzymuje; ale gdy Bulwer był tylko komisarzem swojego rządu, trudno utrzymywać, że i ten rząd przy ratyfikacji traktatu, tak samo je rozumiał. Zawsze w tem jest wina amerykańskiego pełnomocnika, że się nie dopatrzył, i zamiast znaczenie wyrazu *occupy*, w traktacie kliszę oznaczyć, że to zastrzeżenie w liście prywatnym do Bulwera zrobić.

Sprawa więc centralno amerykańska przez to nowe oświadczenie Claytona, wcale się naprzód nie posunęła. Pokazało się tylko, że pod dyplomatycznym względem, zręczniejszy był Bulwer od Claytona, i tak traktat ułożył mimo wręcz prywatnie danych, że go w Londynie dwojako można było rozumieć, a rząd angielski tak go naturalnie rozumiał, jak mu własny jego interes dyktował.

Tymczasem, jeżeli wierzyć można dziennikowi Times, podobno nowy poseł amerykański w Londynie pan Dallas, któremu rząd washingtonski dał pełnomocnictwo do załatwienia sprawy centralno-amerykańskiej, następujące miał zrobić propozycje ministrowi Clarendon: 1) San Juan (Greytown) będzie miastem wolnym pod zwierzchnictwem państwa Nicaragua; Costa-Rica otrzyma prawo wolnej przeprawy (*traffic*) tak przez miasto, jak przez rzekę; 2) Mosquitania ograniczeni będą w ściślejszych granicach, zdala od brzegów rzeki San Juan, a jako wynagrodzenie otrzymają gwarancją swoich granic i roczną rentę; 3) wyspy zatoki (Ruatan i inne) zwrócone zostaną państwu Honduras; 4) Belize zostanie w posiadaniu Anglików w granicach przed rokiem 1850; 5) państwa centralnej Ameryki, zrobią podobne koncesye, jak państwo Honduras celem zaprowadzenia kolei żelaznych.

Times robiąc nad tem swoje uwagi, powiada: „Nie chcemy znaglać Stany Zjednoczone do zniesienia traktatu 1850 r. Chcemy się nawet zbyć wyłącznego

protektoratu nad Mosquitami, a natomiast postawić protektorat wspólnie amerykański. Chcemy ustanowić zupełną neutralność środkowej Ameryki. Ale nie możemy się zbywać materyalnych naszych korzyści. Anglia nie odstępuje od swojej interpretacji traktatu, robi tylko koncesye, odpowiednie koncesji rządowi amerykańskiego, który robi w ten sposób, że swojej interpretacji do ostateczności doprowadzać nie chce.”

Innemi słowy Times powiada, że Anglia nie odda, co w środkowej Ameryce posiada. Bo owa neutralność państw centralno-amerykańskich, którą swoją chciwość chce zasłonić, żadnego nie ma znaczenia. Nowsza dyplomacya pokazała w Szwajcaryi, w Belgii i w Krakowie, jak tę neutralność państw mniejszych rozumie. Mocarstwa większe gwarantując mniejszym ich neutralność, chcą aby się te w zamian do ich upodobania stosowały. Jeżeli tego nie uczynią, upada cała neutralność, i otrzymują przemocą czy to moralną czy materyalną, czego im potrzeba.

(Nadestano.)

Z Krobskiego, 30. Lipca. — Z ciekawością czytaliśmy w Nr. 170 Gaz. Poznańskiej doniesienie pana J. Maczyńskiego o stanie obecnym grobu drogiej nam pamięci króla Michała w katedrze krakowskiej. Równym żalem jesteśmy przejęci z szanownym sprawozdawcą, iż kości królewskie w tak uszkodzonej znajdują się trumnie. Nowa trumna jest konieczna, a trumna tak trwała, jak trwałemi mieć pragniemy wszystkie nasze pamiątki narodowe! Lecz nie zgadzamy się z panem J. M., aby członkowie kapituły krakowskiej sami ten pomnik swoim kosztem sprawiali. Pomnik taki jest własnością narodu; wszystkie więc powiaty całej dawniej Polski nań składać powinny. Przeciwnie stawiona tedy propozycja nasza jest: ażeby prześwietna kapituła katedry krakowskiej zawiązała się w komitet do odnawiania pomników ojczystych, aby wydała odezwę, i składki odbierała. Tak, gdy wszyscy będziemy choć po parę złotych składali, zbierze się znaczny fundusz, iż będzie za co i trumnę piękną kruszcową sprawić, i wystawić pomnik, świadczący o naszej wzniosłej do pamiątek historycznych miłości!

A. K.

Z Krobskiego, 31. Lipca. — Jedno miasto mniej w Wielkim Księstwie Poznańskim! Jeszcze w roku 1824 wnieśli obywatele Dupina do rządu, aby ich miasteczko na wieś zamienione było. Dla przeciwnych ówczesnych stosunków wniosek urzeczywistnić się nie dał, i teraz dopiero po wyjściu nowego prawa gminnego sprawa ta ze strony rządu na nowo poruszona została. Na terminie dnia 28. m. b., na który sekretarz powiatowy, pan Suder, zjechał do Dupina, byli mieszkańcy jeszcze raz zapytani, czy chcą mieć spełnieniem życzenia, przez swych ojców przed 30-stu laty wyrażone. Różne były zdania: jedni uważali na tytuł, że zamiast obywatelami będą chłopami, inni uwagę zwracali na korzyść, że nie będą potrzebowali składać tak wysokiego podatku kamelarnego na pensję burmistrza. Względem użyciarny przemógł nakoniec, zwłaszcza gdy pan sekretarz radnym oświadczył, że chłopami nie będą nazywani, i że jarmarki, na które miasto ma przywilej od króla Stanisława, i nadal się tu odbywać będą, podobnie jak w Kobylogórze, która także nie jest miastem, a ma jarmarki. Po podpisaniu protokołu degradującego oświadczonego burmistrzowi, żeby się starał o inną posadę, a ratusz przeznaczono na szkołę. Ztąd udał się potem sekretarz powiatowy do drugiego małego miasteczka Piaski zwanego w tym samym interesie. W Piaskach większą część ludności stanowią żydzi; nie bardzo ufamy, żeby sobie tytuł miasta dali odebrać, bo żydzi na wsi mieszkać nie lubią.

Żniwujemy tu wszędzie bardzo pogodnie, bo deszczów mało; ale za to potrawy smutnie wróżą, gdyż łąki zamiast zielenić, czerwienią się od posuchy. Smutnego też przed kilku dniami byliśmy świadkami wypadku. Kiedy już wszyscy nowemu chlebu cieszyć się zaczęli, śmierć zabrała dnia 17. m. b. jeszcze (bodaj!) ostatnią ofiarę głodu. Katarzyna Słonimska, niewiasta około 35 lat licząca a zamieszkała w Kobylinie, wyszła z 4letnią córką szukać jałmużny. Lecz jałmużny teraz rzadkie, bo gospodarze sami pożyczony chleb jedli. Słonimska nie mogła tyle uprosić, aby wyżywić siebie i córkę; osłabiona głodem, padła na drodze pomiędzy Jutrosinem a Dupinem, a lepiej karmiona córką przeżyła nieszczęśliwą matkę! Wedle opowiadania pewnego wyższego urzędnika powiatowego miało w naszym powiecie przeszło sto osób umrzeć z głodu! Pozwalać na śmierć z głodu, nie jestże to barbarzyństwem? Czemuż ci, którzy mają urząd przełożonych, żadnych środków około ratowania biednych nie przedsiębrali? Kiedy czytałem niedawno w gazecie poznańskiej, jak Nowicka dla swego rozpaczliwego występkę, iż swę dziecko, aby głodu nie cierpiało, w rzece utopiła, na sądach przysięgłych w Poznaniu na śmierć skazaną została: nie mogłem się uspokoić nad tragicznością życia tej niewiasty. Wszakże ona zbrodnię popełniła nie z żadnej niegodziwości, ale z rozpacz; chciała oszczędzić dziecku, które kochała, okropnego konania z głodu. Niewinność jej serca widać, gdy stoi płacząc z załamaniem rękoma nad topiarem się w rzece dzieckiem. Czyżby dla tej nieszczęśliwej nie miało być miłosierdzia i żadnej już łaski tu na tej ziemi! Oto my z daleka, z powiatów, wstawiamy się za nią; *Poznanianu, zajmij się sprawą Nowickiej!* Wszakże ona stokroć więcej godna sympatyj naszej, aniżeli on Palmer występny w Anglii, który przecież tyle liczył stronników. Najpiękniejby było, żeby albo sam prokurator królewski, albo sędziowie przysięgli podali za nią prośbę do tronu o ulaskawienie; gdyby się zaś nie zgadzali na krok taki, tedy ufamy, iż miasto podejmie się tego uczynku miłosierdzia. Wszakże mieszkańcy winni, że Nowicka tyle tygodni głód marła; niechże przynajmniej nie dopuszczają, aby dlatego pod toporem umierała.

Przybyli do Poznania 3. Sierpnia.

BAZAR: Grodzki z Chelma, Sikorski z Kosztowa.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Koch z Bremen, Broon z Trzcianki, Reisinger z Hamburga, Weise z Bremen.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Baronowa Richhofen z Krotoszyna, Wesierski z Słupia, Lidemann z Krefeld, Freudenthal, Ledermann i Frankenstein z Berlina.

POD CZARNYM ORŁEM: Tibiszewski z Ostrowa pod Wieleńiem.

HOTEL BERLINSKI: Fenner z Żelazna, Chwaliszewski z Machcin, Dubois z Hirscha.

HOTEL PARYZKI: Skrzydlewski z Ocieszyna, Schmischek z Rogoźna, Steuer z Torunia, Silberschmidt z Moguncyi.

POD BIAŁYM ORŁEM: Entress z Wrześni, Rummel z Tonnhausen.

POD TRZEMA LILIAMI: Ortlieb z Wieleńia.

BICHENER BORN: Krüger z Grotowa, Steiger sen. i jun. z Gönningen, mieszkają Sw. Wojciech Nr. 40.

z 4. Sierpnia.

BAZAR: Skalawski z Siemczyc, Wolniewicz z Dembica, Rekowski z Koszut.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Pfuhl z Lignicy, Ohre z Szczecina, Pflugbeil z Chemnitz, Waldschmidt i Zeising z Berlina.

HOTEL DREZDEŃSKI MYLIUSA: Zastrow z W. Rybna, Sperling z Grzybna, Ahrensdoerff z Magdeburga, Ollendorff z Hamburga, Kleinschmidt z Lipska, Juhre i Cohn z Berlina.

HOTEL DU NORD: Chlapowski z Szoldr, Lewińska z Bielewa, Schatz Magdeburga, prob. Weidner z Kaźmierza, Kutsche z Wielenia.

HOTEL BAWARSKI: Wulffen z Wrocławia, hr. Recke-Volmerstein z Berlina, Siber z Lobżenicy, Neidhard z Śremu, Rożański z Drezna, Malczewski z Kruchowa,

Moszczeński z Jeziórek, Rożańska z Pedniewa, Karczewska z Wyszakowa, Sokolnicka z Sośnicy.

POD CZARNYM ORLEM: Niklas z Boguszyna, Lehman z Zbąszynia, Möbius z Lomnitz, Długolecki z Czerniejewa, Piton z Czempania.

POD ŻŁOTĄ GĘSIĄ: Raczyński z Chwałkowa, Rüdiger i Gellert z Strzałkowa, Alkiewicz z Czerniejewa.

HOTEL BERLINSKI: Dütschke z Rąbczyna, Kirschenstein z Szymanowa, Schöbel z Szamotuł, Ramke z Ossowa, Opitz i Kühn z Jarocina, Klapczyńska z Lubatowa, Trautman z Pleszewa, Fritzsche z Berlina, Palme z Warszawy.

HOTEL PARYŻKI: prob. Cieśliński z Łopienna, Świciński z Golaszyna, Hulewicz z Młodziejewic, Baranowski z Gwiazdowa, Domańska z Golaszyna.

POD BIAŁYM ORLEM: Jordan z Bnina, Redlez z Kurnika, Buttermlich z Leszna, Seifert z Śremu, Sanger z Pleszewa.

HOTEL WROCŁAWSKI: Figge z Willigen.

Dziś o godzinie 7mej z rana rozstała się z życiem w skutek febry nerwowej Julia Mielcarzewicz, o czém życzliwym przyjaciółom i znajomym donosi brat zmarłej.

Poznań, dnia 2. Sierpnia 1856. Teofil.

Następujące pismo jest po wszystkich księgarniach znnowu do nabycia:

O GOSPODARSTWIE MAJĄTKOWÉM

czyli

O stosunkach finansowych W. Ks. Poznańskiego

przez

Włodzimierza Wolniewicza.

(Czcionkami Günthera w Lesznie.)

Królewska Regencya w Keslinie poleciła pod dniem 16. b. m. władzom policyjnym tamtejszego departamentu w celu zapobieżenia wkradnięciu się pomoru bydła, aby z tutejszego obwodu rejencyjnego żadnego bydła rogatego nie wpuszczali, jeżeli poganiacze tegoż nie są zaopatrzeni w poświadczenie zdrowia stosownie do patentu względem odwrócenia zarazą bydłą z dnia 2. Kwietnia r. 1803. przez władze miejscowe wystawione.

Poznań, dnia 27. Lipca 1856.

Królewska Rejencya I.

OBWIESZCZENIE.

Wyznaczony na dzień. 11. Sierpnia r. b. jarmark kramny i na bydło w mieście Koźminie powiatu Krotoszyńskiego, znosi się niniejszém.

Poznań, dnia 2. Sierpnia 1856.

Królewska Regencya I.

OBWIESZCZENIE.

W wydziale podpisanej Kommissyi toczą się:

A. okupienia rent i ciężarów realnych, oraz regulacye według ustaw z dnia 2. Marca 1850. r., w następujących włościach:

a. w powie Odolanowskim: w Daniszynie.

b. w powiecie Bydgoskim: w Samsiecznie, z ról wieczysto-dzierzawnych.

c. w powiecie Czarnkowskim: 1) w Rosku. 2) na folwarku Piłce. 3) w mieście Wieleniu. 4) w Biernatowie. 5) w Zielonowie. 6) we wsi tak zwanej Kienwerder. 7) we wsi tak zwanej Lukatz. 8) w tak zwanym Retschin. 9) we wsi zwanym Ehrbardorf, także prawo do drzewa. 10) we wsi zwanym Fissahn, także prawo do drzewa. 11) w tak zwanym Folstein, podobnie. 12) w tak zwanym Glashütte, podobnie. 13) w Kałedku, podobnie. 14) w tak zwanym Lubs mały, podobnie. 15) w tak zwanym Lubs wielki, podobnie. 16) w tak zwanym Mariendorf, podobnie. 17) w Nowychdworach, podobnie. 18) w Zelchowie, także prawa pastwiska leśnego. 19) w Humrze Zelchowskim, podobnie. 20) w tak zwanym Prosekel, podobnie.

d. w powiecie Wschowskim: 1) w Ossowej sieni górnej, okupienie daniny za ostrzenie narzędzi. 2) w Kowalewie, podobnie. 3) w Kandlewie, podobnie. 4) w Hinzendorf, podobnie.

e. w powiecie Krobskim: 1) w Bartoszewicach. 2) w Białymkale. 3) w Strzelcach małych, II. części. 4) w Sarnowku.

f. w powiecie Krotoszyńskim: 1) w Biadkach, także uregulowanie komorników. 2) w Dąbrowie. 3) w Lutogniewie. 4) w Wróźnie. 5) w Dobrąpomocy, także okupienie służebności leśnych. 6) w Pogorzeli czynszów gruntowych przez mieszczan do tamecznej kamelaryi opłacanych.

g. w powiecie Pleszewskim: 1) w Orpiszewku. 2) w Siedleminie. 3) na młynie Wszolowskim.

h. w powiecie Ostrzeszowskim: w Ligocie, właścicieli.

i. w powiecie Bukoskim: na Holendrach Albertoskich.

Dalej toczą się:

B. podziały wspólności, separacye, wynagrodzenia za prawo do drzewa, do pastwiska, i t. p. według regulaminu podziału wspólności z dnia 7. Czerwca 1821. r., w następujących miejscach:

a. w powiecie Odolanowskim: 1) w Jankowie przygodzkim i na Pustkowie przygodzkim, podział pastwiska. 2) w Tarchalach i Gorzycach małych, rozseparowanie łąk i podział pastwiska. 3) w Topoli małej, w Jankowie przygodzkim i w Gorzycach wielkich, rozseparowanie łąk.

b. w powiecie Bukoskim: 1) na Holendrach Węgielno, wynagrodzenia za pastwisko i słańsko, oraz uregulowanie granicy z borem lwóweckim.

c. w powiecie Czarnkowskim: 1) w mieście Wieleniu, wynagrodzenia za pastwisko na borach Dracka. 2) w mieście Radolinie, wynagrodzenie za drzewo i pastwisko. 3) w tak zwanym Büchwerder, prawa pastwiska leśnego. 4) w tak zwanym Hansfelde, podobnie. 5) w tak zwanym Glashütte, podobnie.

d. w powiecie Wschowskim: w Szlichtingowie, wynagrodzenie cechu rzeźniczego za pastwisko.

e. w powiecie Inowrocławskim: w Turzanach.

f. w powiecie Poznańskim: w Kobylnikach, podział pastwiska.

g. w powiecie Szamotulskim: w Bielawach, prawa do pastwiska i do ściółki.

h. w powiecie Wyrzyskim: na Holendrach Polichnie, wynagrodzenie za pastwisko i prawo do drzewa, oraz separacya.

Wszystkich niewiadomych może interessentów rzeczonych spraw, wzywa niniejszém podpisana kommissya, ażeby się dla dopilnowania praw swoich, w terminie na dzień 13go Września 1856. roku wyznaczonym, przedpołudniem o godzinie 11ej, w izbie instrukcyjnej Kommissyi tu w Poznaniu do Pana Pri we radcy Rejencyjnego zgłosili; w przeciwnym bowiem razie na sprawach tych, nawet chociażby pokrzywdzeni byli, zaprzestać muszą i z żadnymi już excepcjami przeciwko takowym, słuchani niebędą.

Poznań, dnia 7. Lipca 1856.

Królewska Kommissya Generalna w W. Xięstwie Poznańskim.

Do leczenia syfilitycznych, cierpiących na chorobliwe mokrzenie, części rodne i liszaje, znajduję się codziennie w domu z rana do 10., po południu od 2. do 5.

Dr. August Loewenstein,
w Rynku Nr. 53. na I. piętrze.

UBIORY LATOWE

z sukna, kaźmieru i bukskinu, dreliszku i płótna od Tal. 3, 6, 10, 12, 14, 20 do 25 poleca Handel sukna i garderoby

Jakuba Kantorowicza,

Wilhelmowska ulica Nr. 10. na dole.

Prawdziwe Peruwiańskie Guano

pod gwarancją, z tutajskiego składu komisyjnego Panów **J. F. Poppe i Spółki w Berlinie,** poleca tanio

Rudolf Rabsilber,
Spedytor w Poznaniu.

Dobre Rathenowskie okulary po 20 Sgr. poleca **Optyk Bernhard,** obok domu Lissnera.

Mąka z kości z maszyny parowej w wybornym gatunku z fabryki **Poznańskiego Guano** po Berlińskiej cenie targowej za 3 Tal. centnar, sprzedaje

Rudolf Rabsilber,
Spedytor w Poznaniu.

Prawdziwy angiel. Patent-Portland-Cement poleca po najumiarkowańszej cenie

Wilhelm Schmiedicke,
Wodna ulica 17.

Prawdziwe szampańskie wino w różnych gatunkach poleca tanio

Wilhelm Schmiedicke,
Wodna ulica 17.

Cygara w rozmaitych gatunkach poleca celem zbycia ich po najniższych cenach

Wilhelm Schmiedicke,
Wodna ulica 17.

Agronom, przez wieloletnią praxis w wszystkich branżach doświadczony, życzy sobie tu, lub w Królestwie Polskiem zarząd dóbr. Kto? powie tutejszy handel Pana Dra **Cegielskiego.**

Duńskie smarowidło do wozów

poleca tanio **Teodor Baarth.**

Kram obszerny z wystawnym oknem podług najnowszego gustu z wszelkimi dogodnościami i pomieszkaniem, lub bez, jakoli remizy i stajnia na cztery konie są pod **Nr. 14. ulicy Wrocławskiej** od Sw. Michała do wynajęcia.

Przy ulicy Szerokiej Nr. 13. jest do najęcia od Sgo Michała lub od N. Roku 57. **Kram** i połączone z nim mieszkanie. **H. Kolanowski.**

Jeżeli kto męglą ma do sprzedania, zgłosić się może u Portiera w Hotelu du Nord.

Kaszy z ryżu funt po 2 Sgr. poleca

Izydor Busch,
plac Wilhelmowski 16. pod Żółtą kotwicą.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

Dnia 4. Sierpnia 1856 r.

od tal. | sgr. | fn. | do tal. | sgr. | fn.

Pszonicy pięknej, szefel po 16 garn.	—	—	—	—	—	—
Pszonicy średniej.	—	—	—	—	—	—
Pszonicy ordynaryjnej.	—	—	—	—	—	—
Żyta przedniego, szefel.	2	20	—	2	25	—
Żyta nowego.	2	2	6	2	7	6
Jęczmienia dużego, szefel.	—	—	—	—	—	—
Jęczmienia małego.	—	—	—	—	—	—
Owsa, szefel.	—	—	—	—	—	—
Rzep zimowy.	—	—	—	—	—	—
Rzepik zimowy.	—	—	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel.	—	20	—	—	22	6
Masła, garniec.	2	—	—	2	5	—
Koniczyna czerwona.	—	—	—	—	—	—
Koniczyna biała.	—	—	—	—	—	—
Siana, centnar.	—	25	—	—	1	—
Slomy, kopa po 1200 funt.	7	—	—	8	—	—
Spirytus (beczka 120 kw.) 80% Trał.	—	—	—	—	—	—
dnia 2. Sierpnia.	30	—	—	30	15	—
dnia 4.	—	—	—	—	—	—

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu

Dzień.	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr.
	najniższy	najwyż.		
28. Lipca	+12, 0°	+19, 2°	28" 0, 3"	Półn. zach.
29. "	+13, 0°	+22, 0°	28" 0, 4"	Półn. zach.
30. "	+11, 7°	+21, 3°	28" 2, 0"	Półn. zach.
31. "	+12, 0°	+21, 7°	28" 1, 8"	Półn. zach.
1. Sierp.	+8, 2°	+21, 3°	28" 2, 5"	Półn. zach.
2. "	+11, 2°	+20, 4°	28" 1, 3"	Północny
3. "	+11, 0°	+21, 5°	27" 11, 7"	Północny